

УДК: 330.341.1:005.4:338.43

МЕЙТА О.А., ТРЕТЯК В.С., здобувачі

Науковий керівник – ХАХУЛА Б.В., доктор філософії в галузі економіки
Білоцерківський національний аграрний університет

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ЩОДО РОЗРОБЛЕННЯ І ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

У статті розглянуто питання інноваційних підходів до розроблення і прийняття управлінських рішень на сільськогосподарських підприємствах щодо організаційних засад формування системи управління інноваційним розвитком підприємств.

Ключові слова: інновація, інноваційний розвиток, управлінське рішення, управління.

Оцінювання ефективності діяльності сільськогосподарського підприємства залежить від типу завдань, які вирішуються, та може проводитися за такими напрямками: визначення економічної ефективності управлінської діяльності; оцінка соціальної ефективності управлінських рішень; визначення технічної ефективності рішень, що приймаються; комплексна оцінка ефективності управлінських рішень з урахуванням економічних, технічних, соціальних та екологічних наслідків. При визначенні оцінки ефективності виробництва сільськогосподарської продукції важливими критеріями є максимізація прибутку та екологічна безпека кінцевої продукції.

При прийнятті рішення про вибір і впровадження інновацій в діяльності менеджмент підприємства прораховує ризики окупності та майбутню прибутковість бізнесу. До основних і найбільш істотних ознак, що визначають тип інноваційної поведінки товаровиробників, відносять: рівень новизни інновацій; характер; орієнтацію та тип товаровиробника; використання стратегії удосконалення сільськогосподарськими підприємствами із низькою ресурсозабезпеченістю; використання підприємствами власних і позикових коштів для впровадження інноваційних технологій.

При оцінюванні рівня інноваційного розвитку важливо враховувати технологічні прийоми, способи, що використовуються у процесі виробництва продукції. При цьому коефіцієнт рівня інноваційного розвитку в поєднанні з економічними показниками вказує на ефективність інвестицій, спрямованих безпосередньо у виробництво, та є індикатором технічного, технологічного й організаційного розвитку галузі.

Сучасні виклики навколишнього середовища значно впливають на управлінську діяльність сільськогосподарських підприємств. Безумовно, на процес прийняття управлінських рішень на підприємстві може впливати безліч факторів. Найважливішими з них є:

- ступінь ризику – завжди існує імовірність прийняття неправильного рішення, яке може несприятливо впливати на підприємство;
- час, відведений для прийняття рішення – керівник не має можливості проаналізувати усі можливі альтернативи, відчуваючи дефіцит часу;

– політика підприємства – враховується суб’єктивний фактор при прийнятті рішення (статус, влада, легкість виконання тощо);

– ступінь підтримки керівника колективом – якщо порозуміння і підтримки інших керівників і підлеглих не вистачає, то проблему слід усувати за рахунок своїх особистих рис, які повинні сприяти виконанню прийнятих рішень;

– особисті якості керівника – один з найбільш важливих факторів. До них відносять досвід, професійний рівень, психічні та психологічні особливості, організаторські здібності тощо.

Ці підходи дозволяють керівнику приймати рішення, ґрунтуючись на аналізі й розумінні ситуації, динаміки її зміни, а не виходячи з традиційного принципу спроб і помилок. А для цього керівник підприємства повинен: – оволодіти засобами професійного управління (розуміння процесу управління, індивідуальної та групової поведінки, методів планування й контролю, кількісних методів прийняття рішень) та інноваційними технологіями; – передбачати можливі наслідки прийнятих рішень – як позитивні, так і негативні, та приймати ефективне рішення.

Управлінські рішення спрямовані, насамперед, на розв’язання проблем та максимальне наближення до поставленої мети. Тому такі рішення повинні повністю відповідати основним вимогам, таким, як обґрунтованість, своєчасність, здійсненність, економічність, точність формулювань, ефективність. Адже, якщо рішення прийняте своєчасно та належним чином обґрунтоване, то воно стимулює розвиток підприємства, а передчасне або запізнile рішення знижує результативність праці колективу чи окремих виконавців.

Аналітична діяльність управлінця має фокусуватися на питаннях, пов’язаних із забезпеченням поточної та майбутньої ринкової конкурентоспроможності організації. У цьому сенсі важливо: – виявляти конкурентні переваги й недоліки організації, а також аналізувати значущість кожного з них в умовах існуючого конкурентного середовища; визначати способи реального виявлення (забезпечення) своїх конкурентних переваг у конкретному контексті конкурентної боротьби, а також способи зменшення впливу тих недоліків, які неможливо усунути; вирішувати, яким чином розвинути конкурентні переваги організації, наприклад, наскільки вони можуть бути значущими для споживачів у майбутньому; приймати рішення про стратегію, адекватну вимогам зовнішнього середовища, інтересам власників і персоналу.

Отже, процвітання підприємства в остаточному підсумку цілком залежить від міри оволодіння керівника досягненнями науки й практики в галузі управлінської діяльності, також він повинен добре знати переваги та недоліки різних методів прийняття рішень, уміти комбінувати їх, виділяти типові управлінські завдання й застосовувати під час їх виконання структуровані методи, а також збагачувати арсенал методів власними розробками.

Список використаних джерел

1. Кучер О. Сутність та зміст управлінських рішень підприємства. Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права № 2(46). 2013. с. 186-190.
2. Шоробура І. М. Сучасні вимоги до управлінського рішення. Молодь і ринок, 8(163). 2018. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2018.141861>

УДК 658.15:005.2

МИТЕНКО І.І., магістрантка

Науковий керівник – **ВАРЧЕНКО О.М.**, д-р. екон. наук, професор

Білоцерківський національний аграрний університет

ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДОВИХ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Досліджено систему управління фінансової стійкості підприємства в контексті теорії фінансового менеджменту, проведено критичний аналіз підходів до дефініції поняття «фінансової стійкості» та управління нею. Вивчено структурні елементи системи управління фінансовою стійкістю підприємства, які визначають основу її ефективного формування та функціонування. Обґрунтовано систему управління фінансовою стійкістю підприємства, основою якої є визначений алгоритм, у якому передбачається логічна послідовність стадії та критеріїв оцінювання, які дозволяють одержати комплексну оцінку фінансового стану та розробити відповідні рішення щодо його покращення.

Ключові слова: система управління, фінансова стійкість, фінансова стабілізація, механізм фінансового управління.

Питання забезпечення фінансової стійкості підприємства є складним і дискусійним, про що доводять сучасні теоретичні уявлення щодо дефініції поняття «фінансова стійкість підприємства». Підходи до розуміння цього економічного поняття формуються на основі численних праць зарубіжних дослідників [1,2] та багатьох вітчизняних науковців [3,4]. Однак незважаючи на достатньо велике число праць за цією проблемою, залишається відкритим питання щодо як змістовної основи поняття фінансової стійкості підприємства в умовах посилення кризових явищ та невизначеності, а також щодо формування системи цілеспрямованого впливу на її забезпечення.

Узагальнюючи результати проведеного аналізу можна зробити висновок про те, що відсутність однозначної позиції дослідників щодо дефініції «фінансової стійкості підприємства». Значні відмінності у підходах до трактування свідчать як про ємкість цього поняття, його багатоаспектний характер внутрішнього змісту, так й про недостатність розробки понятійного апарату. У більшості визначень простежується тенденція до обоження фінансової стійкості підприємства із його платоспроможністю, фінансовою незалежністю, ліквідністю балансу, прибутковістю бізнесу, достатністю фінансових ресурсів, інвестиційною привабливістю. Вважаємо, що недостатня обґрунтованість більшості підходів до дефініції фінансової стійкості зумовлено наступним: фінансову стійкість підприємства не слід ототожнювати із його абсолютною платоспроможністю, оскільки переважання високоліквідних груп активів не є показником стійкого фінансового стану підприємства. Більше того, ріст величини залишку грошових коштів на розрахунковому рахунку підприємства може свідчити про зниження його ділової